

A PSZÁF szervezetek hitelintézeteknél végzett átfogó vizsgálatainak tapasztalatai

A pénzmosás és terrorizmus finanszírozása
megakadályozásával és megelőzésével kapcsolatos
felügyeleti vizsgálatok tapasztalatai

Kérdő Gyula
vezető felügyelő
Pénzpiaci vizsgálati főosztály

Budapest, 2011. május 24-25.

Vizsgált témakörök

**A belső szabályzatok és
eljárásrendek jogszabályi
megfelelősége**

**A gyakorlat belső szabályozásnak
való megfeleléség**

A rendszer hatékonysága

Vizsgálati tapasztalatok I.

A szövetkezeti hitelintézetek rendelkeznek a Pmt-nek és a felügyeleti elvárásoknak megfelelő szabályzattal és gyakorlattal.

Hiányosságok:

- jogszabályi előírások nem, vagy nem megfelelő teljesítése
- felügyeleti elvárásoknak, javaslatoknak nem megfelelő szabályozás vagy gyakorlat
- értelmezési problémák
- eljárásrendek kidolgozatlansága
- aktualizálás hiánya

Vizsgálati tapasztalatok II.

Jogszabályi előírások nem vagy nem megfelelő teljesítése:

- szűrés EU szankciós listára (több esetben)
- hiányzó tényleges tulajdonosi nyilatkozatok (néhány esetben)
- szabályzat elkészítése határidőre (egy esetben)
- szokatlan illetve gyanús tranzakció esetén széleskörű konzultáció, több döntéshozatali szint a bejelentésről (jellemző)

Vizsgálati tapasztalatok III.

Felügyeleti elvárásoknak, javaslatoknak nem megfelelő szabályozás vagy gyakorlat:

- Kockázat alapú megközelítés részbeni érvényesülése
 - kockázatok azonosítása
 - kockázati szintek meghatározása és besorolás
 - kockázati szintekhez rendelt eljárások, intézkedések (jellemzően megvalósul)
 - dokumentáltság, adatszolgáltatás
- Ügyfélprofil
 - egy dokumentumba rendezve vagy szabályzati szinten megjelölve az elemeit és az elérhetőségeket
 - személyesen jól ismerik az ügyfelet
 - hitelkapcsolat esetén szinte minden esetben készül
- Okmánymásolás – dátum és ügyintéző aláírása
- Belső ellenőrzés mélysége – jellemzően az azonosítás ellenőrzése
- Oktatás – új belépők, visszamérés, okmányvizsgálat és aláírás ellenőrzés

Vizsgálati tapasztalatok IV.

Értelmezési problémák:

- Tényleges tulajdonos
 - természetes személy, végső tulajdonos
 - kinek az érdekében jár el
 - képviselő jogilag eltérő fogalom, jellemzően megegyezik
- Szűrőrendszer
 - alapja az ügyfélprofil
 - szokatlan illetve gyanús tevékenység vagy tranzakció szűrésére vonatkozó intézkedések, eljárások rendszere
 - elektronikus, manuális, vegyes
- Más szolgáltató által elvégzett ügyfél-átvilágítás eredményének elfogadása

Vizsgálati tapasztalatok V.

Eljárásrendek kidolgozatlansága, aktualizálás hiánya:

- Belső szabályzat sok esetben a Felügyelet által kibocsátott mintaszabályzat szinte szó szerinti átvétele
 - ügyintézők feladatai és felelősségi szintek több pontban nincsenek egyértelműen meghatározva, kidolgozva
 - azonosítási eljárások és rögzítendő adatkör alkalmanként ellentmondásos
 - off-shore lista
 - olyan tevékenységek is szabályozva vannak, amelyeket az intézmény nem végez
 - szokatlan tranzakciók leírása nem testre szabott ügyintézők sok esetben nem férnek hozzá a nyilvános adatbázisokhoz
- Nem aktualizált
 - személyazonosító okmányok köre
 - bejelentés útvonala
 - kijelölt személy
 - PIO neve, címe

Köszönöm a figyelmet!